

PÉCSI Dohánygyár

III. EVFOLYAM, 8. SZÁM

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1976. AUGUSZTUS

Műveltebb munkásokat

Szakszervezetünk központi vezetősége, július közepén tartotta ülését. A főtítkári beszámoló szolt szakszervezetünk XXIV. kongresszusa határozatának időarányos végrehajtásáról. Megállapította, hogy szakszervezeti tisztségviselőink, aktívaink most ismerkednek a SZOT ez év júniusában hozott határozatával, irányelveivel, a szakszervezeti bizalmiak jog- és hatáskörének módosításával. Az ismereteket alaposan meg kell szervezni, mert a jogok és hatáskörök ismerete alapfeltétele annak, hogy tisztségviselőink bátran és eredményesen képviselhessék dolgozóitársaikat, a kollektívák érdekeit.

Az elnökség programja a kulturális nevelőmunka továbbfejlesztésére egyöntetű volt, a vélemény abban, hogy dolgozóink körében még hatékonyabb propagandával tovább kell erősíteni azt a felismerést, hogy a mindennapi életnek, az anyai és társadalmi fejlődésnek nélkülözhetetlen része az állandó művelődés. Csak szakmailag és általánosan magas szinten képzett és műveltségű dolgozókkal lehetséges a gazdasági feladatok megoldása.

A közművelődési munka bázisa mindenütt a szocialista és a szocialista címűt küzdő brigádok. A vállalások megfogalmazásánál figyelembe kell venni az egyén, a kollektív helyzetét, előtérbe helyezve az egyéni törekvéseket. Minden brigádtag fejlessze alapműveltségét, szerezzze meg a 8 általános iskolát, vállalkozónak továbbtanulásra, szakmai továbbképzésre.

A gyárkapunál is tovább mutat az a társadalmi mozgalom, hogy a munkásszülők, a szocialista brigádok körében minden szülő gyermeke elvégezze a nyolc általános iskolát, 16 éves koráig.

A szocialista munkaverseny, a brigádmozgalom segítse a tartalékok mozgósítását, a nagyobb hatékonyság, a magasabb termelékenység elérését. Napjainkban sok szó esik a munkaerő gazdálkodásáról. A vélemények megegyeznek abban, hogy a munkaerőt ott kell foglalkoztatni, ahol a legjobban szolgálja az előrehaladást. Az indokolatlan munkavándorlásból a népgazdaságnak évente négymilliárd forint kára származik. Feladatunk a tartalékok feltárása, az ésszerűtlen vándorlások megszüntetése. Legfontosabb a munkaerőkölcs erősítése. Hogy mindezt felszínre hozhassuk, a szervező-irányító tevékenység javítása mellett következetes szemléletformálásra van szükség.

Tevékenységünket hassa át az a felelősségérzet, amelyet a megnövekedett feladatok teljesítése, terveink, közös nemzeti ügyünk valóra váltása megkíván.

Lauer Péter

Új padozat a gyártási osztályon A nyári nagyjavítás után ismét termelünk Több berendezést felújítottunk

Minden termelő vállalat számára meghatározó fontosságú a termelés műszaki feltételeinek biztosítása. Az üzemelés alatt folyamatosan végezhető karbantartási és egyéb munkák mellett döntő súllyal jelentkezik az évente ismétlődő leállások alatt elvégzendő munkák mennyisége és minősége.

A műszaki osztály dolgozói a felkészülési és leállási időszakokra egyik célul tűzték ki, hogy jó minőségben elvégezzék minden olyan munkát, melyet a termelő időszakban nem oldhatnak meg. A leállásra előzetesen beütemezett feladatok nagy volumene és a végrehajtásra rendelkezésre álló tiznapos idő rövidsége, a munkák maradéktalan elvégzése érdekében elkerülhetetlenül az átlagosnál magasabb túlóra-felhasználáshoz vezet.

Kevesebb túlóra

Az elmúlt évi leállás tapasztalatai alapján — mikor is hasonló munkamennyiség és idő-

szak alatt a műszaki osztály 4707 túlórárt vett igénybe a feladatainak elvégzése érdekében — feladatult tűzte ki, hogy hatékonyabb munkavégzéssel és a munkák jobb megszervezésével a túlórák számát csökkentse.

Vállalatunk túl van az 1976. évi nyári karbantartási munkákon. Értékelve a műszakiak tevékenységét el kell mondanunk, hogy feladataiknak, céljaiknak maradéktalanul eleget tettek. A termelés késedelem nélkül zökkenőmentesen beindult és már az első munkanapon az átlagos napi termelési értéket megközelítő cigarettá mennyiséget állított elő. Vállalati újságunk korábbi számában, a leállási feladatok ismertetésére kerültek, ezen kívül a leálláskor dolgozó kollektíva elvégzett több — a feladattal nem szereplő — munkát is. Külső kivitelező által felújításra került a gyártási terem elhasználatott padozata. Az új, kopásálló, csúszásmentes padozat — a felszakadozott PVC-szőnyeg burkolattal szemben — nemcsak megszüntette a balesetveszélyes körülményeket, de nagy

szilárdságú, időtálló és esztétikus is. Saját erővel megoldották a gyártási terem PVC-szőnyeg és aszfalt burkolatának felbontását és elszállítását, mintegy 800 négyzetméteres területen.

Automatizált silók

Az előkészítés pácoló-kondicionáló hengerein felújításra kerültek a gőzölés szerelvényei jelentős egyszerűsítéssel. Elkészült a szárítóhenger előtti vágatszálító sor felújítása, javítása. Átalakításra került — a minőség javítása érdekében — a gázos szárítóhenger meghajtása úgy, hogy az a vágógépek által vezérelve, fordulatszámát megfelelően kiegészítve egy vágógép működése esetén megduplázza; ezáltal elért rövidebb tartózkodási idővel elkerülhető a túlszáradás. A félgvártny tároló silók közül egyre saját tervezésű pneumatikus kuplungok lettek felszerelve, mely munkát a közeljövőben valamennyi silón elvégzik. Az új kuplungok automatizálását az ugyancsak megvalósításra kerülő gépesített automatikus vágatadagoláshoz.

Még egyszer összefoglalva a TMK leállási tevékenységét megállapíthatjuk, hogy a munkák jó szervezésével és végzésével, a maguk elé tűzött célokat elérték. A leállás során az előző év 4707 felhasznált túlórájához viszonyítva idén mindössze 1642,5 órát használtak fel.

Köszönet érte

A végzett munkáért köszönet illeti a műszaki osztály és a társosztályok ebben résztvevő dolgozóit, kiemelve a munkásállományú dolgozókat, akik fontos és gyors munkavégzéssel lehetővé tették ezt a nagymérvű túlóra megtakarítást a feladatok maradéktalan, jöminőségű elvégzését.

Várhelyi József
főmérnök

Gépvezetőnek — gépmestereknek Szakmunkások keresztetnek

A gyártási osztály szocialista brigádjai az utóbbi két-három esztendőben a brigádmozgalom területén nagyot léptek előre. Műszakvezetői beosztásom ideje alatt ezt módomban állt tapasztalni. Évekkel ezelőtt a brigádmozgalom lényegében sokkal egyszerűbb keretek között (vállalási pontok alapján) vegetált. Ezen egyszerűségében sem tudta azt nyújtani, amit társadalmi, politikai vonalon elvártunk tőle.

A szocialista módon dolgozni, élni, tanulni jelszó keretén belül folyó versenytáborok között a szocialista módon élni, tanulni vállalások ma is elmaradnak a vártól. Persze itt is gyökeres előrelépés tapasztalható. Vállalatunk vezetősége nagy gondot fordít az utóbbi években különböző beiskolázásokra, szakmunkásképzésre. Az osztályunk számára ma már létkérdés, hogy a gépvezető-gépmesterei beosztásokban milyen szakmunkásokat állítunk, vagy fogunk beállítani. Sajnos önismeret, kisebbségi érzés, vagy családi ügyek problémájára hivatkozva, a régi, tapasztalt, begyakorlott gépvezetők nem vállalják, hogy képezzék magukat szakmai vonalon. A vállalat célkitűzése pedig nem más, mint az, hogy az V. ötéves terv végére szakmunkások foglalják el az említett beosztásokat. Tudni kell azt is, hogy olyan szakmunkás esetén, aki előzőleg nem rendelkezett szakmai gyakorlattal, e posztra állításával — ha rövid időre is — de termelési gondjaink nőni fognak.

Érthetetlen dolog, hogy azon emberek, akik vállalják az utóbbi időben létszámihiánnyal küzdve magas termelési eredmények végrehajtását, nem

vállalják saját maguk részére is a gyümölcsöző kétéves tanulást, még annak tudatában sem, hogy a tanulmány ideje alatt nagymérvű kedvezményben részesülnek.

Nem lehet elkerülni annak megemlítését sem, hogy osztályunkon a dolgozók olyan körülményeket teremtenek maguk körül, kultúrál környezetet teremtés szempontjából, ami nem lehet jellemző a ma emberére. Még ebben az évben vállalatunk erőteltjes befektetést végez egy esztétikus külsejű és berendezésű osztály létrehozására. A vezetők foglalkoznak ezzel a témával. Viszont a későbbiek folyamán szomorú lenne, ha a dolgozók továbbra sem használnák megfelelően, kultúrál munkaterületeket, illetve a szociális helyiségeket.

Kiss József

Gyárunkban, a szokásos nyári nagyjavítás után ismét megindult a termelés. A TMK-ról szóló képröportunk a második oldalon.

Vállalatunk KISZ-eseinek egy csoportja, a nyári TMK időszakában faddon dohánytörést végzett. Rörportunk a harmadik oldalon olvasható.

SZERVIZESEK

Feladatuk a hibátlan gépek biztosítása

Negyven-negyvenöt dohánygyári családnál évek óta fordított a napi időbeosztás. Náluk este 9-kor csörög az óra, a Napot villanykapcsolóval vezérlik. Kifolyik a kávé, az éjszakai ebédet becsomagolják, egy pillantás az alvó családra és indulás a munkába.

Bizony nem leányálom állandóan éjszaka dolgozni. Megszokni nem lehet. Az emberi szervezet nem tud teljesen alkalmazkodni ehhez a fordított éj-nappal viszonyhoz. Egyetlen előnye, hogy nem kell korán felkelni a piaci bevásárláshoz. Sokan a családot, a gyermekek miatt vállalták az éjszakai munkát, a 25% pótlék csak mellékes körülmény számukra, ami egyébként nem jön rosszul.

Nehéz összeegyeztetni a férjfel, illetve feleséggel, hogy a gyerekekkel mindig legyen valaki, így vállalkoznak az éjszakai műszakra. Már évek óta kialakult egy állandó mag, amely a „Szerviz” alapja. Az ő munkájuk felelőssége és tudatossága válassza irányítja az új szervizek beilleszkedését.

Megalakították a „Szerviz” munkabrigádot, amely az egész technológia területén elvégzi a szükséges javításokat és tisztításokat. 1975-ben elnyerték a bronzkoszorús szocialista brigád megtisztelő címet. Az egyes csoportok egymásra utaltsága, technológiai kapcsolata, a vezetők támoga-

tása, elősegítették, hogy megértsék az újrendszerű brigádmozgalom fontosságát. A három jelszó szorosabbá tette kapcsolatukat. Közös kirándulást szerveztek Jugoszláviába. Résztvesznek a „Munka és művelődés” vetélkedőn. Mind-ezeket az éjszakai munka után megszervezni és lebonyolítani nem kis erőfeszítést követel tőlük. Aki volt már éjszakai, biztosan megérti és kellően tudja értékelni, hogy mit jelent a hivatgatott úgy helyett egy képtárba menni. 1976-ban célul tűzték ki az ezüstkoszorú elérését, ennek érdekében szervezettebbé tették a munkájukat. Sok kis apró bosszantó hiba becsúszik így is. Ezeket összeadva elég nagy kiesést okoztak. A szervizek hanyagsága 10 perccel belül kiderül, hiszen műszakkezdéskor a gép két dolgot tud csinálni, vagy megy, vagy nem. Minden szerviz-gépmester tudja ezt és igyekezik presztízs-kérdést csinálni belőle. A legnagyobb szégyen, ha valakinek a gépe műszakkezdéskor üzemképtelen. A brigádpénz felosztásánál minden apró körülményre odafigyelnek és a rendszeresen hibázókat kevesebb részesedéssel is próbálják rászorítani az öntudatos munkára.

Ha valaki este 22 óra után a gyártási szinten valakit keresne, bizony nehéz dolga lenne. Az ajtón belépve hatalmas porfelhővel találkozik és porlórhogvos alakok sürgölődnek a gépek körül. Bizony sokszor öt méterre sem lehet ellátni. Mindebből reggel nem látszik semmi, a szorgos asszonykezek szinte hihetetlen rendet csinálnak reggelre.

Nehéz dolog lenne nappalról irányítani őket, hiszen a problémákban benne kell élni, hogy valójában értékelve lehet megoldani a feladatokat.

A fiatal szerviz gépmesterek aktivitásán kell még javítani, különösen a csomagolásban, ahol a legkisebb hiba is súlyos kiesést okozhat a gyártás-csomagolás kapacitás szinkronhiánya miatt.

Egészében kialakulóban van egy ütőképes, szakmailag megfelelően képzett, egymást segítő szerviz-brigád, akik munkájára méltán számíthatnak gazdasági és politikai vezetőink.

Várnagy Levente

Aktív szén hiány — gyenge minőségű füstszűrő papír

Javítani kell a Sopianae és a Fecske minőségét

A vállalat elsősorban termékeinek minőségével reprezentál vásárló közönsége felé. Ahhoz, hogy egy adott termék a szabványban előírt minőségi követelményeknek, a fogyasztói kívánalmaknak megfelelően, sok-sok előző anyagi, műszaki, személyi feltételnek teljesülnie kell az anyagbeszerzési és gyártástechnológiai folyamatokban. Ugyanis a legfontosabb gyártástervezés is megbukhat, ha nincs biztosítva a gyártáshoz szükséges anyagok folyamatossága megfelelő mennyiségben és minőségben. Ezért a teljeskörű minőségszabályozás két fontos láncszemnek, az anyagbeszerzésnek és a termékgyártásnak szorosan vett szerves kapcsolatot kell kiépítenie a termelői feladatok végrehajtásában, rugalmasan alkalmazkodva a gyakran változó körülményekhez. Tisztában vagyunk azzal, hogy ez nem könnyű feladat, hiszen csak a cigarettagyártás legközvetlenebb anyagainak összessége is gazdag anyagféleséget hordoz magában.

A filteres cigaretta gyártásának egyik lényeges előfeltétele az előírt dohányösszetétel biztosítása mellett a megfelelő minőségű, méretű filterrúd készítése. Az elmúlt félévben sok gondot küszködtött a papiroszálgyártó füstszűrőpapír hullámzó minősége miatt. A krepplési gondok gyűrűződtek tovább a filterrúd, illetve cigarettagyártási folyamatokban. Különösen a márciusi és áprilisi hónapokban vetette vízszá árnyékát a gyenge minőségű füstszűrőpapír alapanyag a cigaretta minőségére. Számszerűen kimutatható, hogy ezekben a hónapokban a filterhiba Fecske cigarettnál 0,79%-kal, Románc cigarettnál 0,83%-kal és a Sopianae cigarettnál 0,60%-kal volt magasabb a félév többi hónapjaihoz viszonyítva. A Sopianae cigarettnál tudvalevően más lényeges probléma is jelentkezett, nevezetesen az aktív szén időszakos hiánya, illetve a meglévőnek is nem megfelelő szemcszetisége. Erősen zavaró tényezőként hatott a beérkező aktív szén szállítmányok esetenkénti magas portartalma, mely elérte a 17,55%-ot is. Ennek gazdasági kihatására külön rámutatni fölösleges.

A cigaretták végeinél jelentkező nagybőrművű dohányvágot-kihullás a viszonylag magas cigarettasúly mellett bizonyos termékeinknél gondos technológiai elemzés tárgyát képezte a félév folyamán. Segédanyagok vonatkozásában a hazai szállítási dextrinpor minősége miatt több esetben történt reklamáció, melynél főleg az idegen anyagterhelés okozott gondot a csomagológépnél dolgozóknak. A meglévő gondok ellenére fogyasztóink igénye nem csökken gyártmányaink minőségével szemben. Ezért mindent el kell követnünk a minőségi szinttartás, sőt annak javítása érdekében gyártmányfajtánként külön-külön és így összesen is. Termékeink minőségének számszerű kifejezését a minőségmutató adja, mely 0-4-ig változhat. 1976 első felében a kiemelt és a megfigyelés alatt álló gyártmányaink minőségmutatója a következő: Fecske 3,58, Románc 3,53, Sopianae 3,14, összesen 3,52.

Az előző évhez viszonyítva 0,02-es javulás mutatkozik az összesített minőségi mutatóban, mégis Fecske cigarettnak minősége az Ipari átlag alatt van. A tájékoztatás kedvéért ismertetjük a három gyár minőségi szintjét 1976 II. negyedévében a Fecske és Románc cigarettákra vonatkozóan:

Fecske	Debrecen	3,71
	Eger	3,66
	Pécs	3,60
	Összesen	3,66

Románc Eger	3,55
Pécs	3,55
Összesen	3,55

A piacon kedvelt Sopianae cigarettánk hibaszázaléka gyakran közelíti a megtűrt 5,0%-ot, ami a Pécsi Dohánygyár hírnevét nem erősíti. Kölcsönös összefogással azon kell lennünk a második félévben, hogy az erős termelési program mellett javítsuk termékeink minőségét.

Dr. Kiss Elemérné

IDEÁLIS KLÍMA

Tízéves gond és probléma oldódott meg a közelmúltban, a papirkreppellő terem hőmérsékleti viszonyainak javítása terén. Mint ismeretes ezen üzemi részünkben télen is, de különösen nyáron — a technológia követelményeiben — a terem hőmérséklete magasabb a kívánt értéknél. A nedves papír szárítása következtében a kreppelgépek jelentős mértékben emelték a környezetük hőmérsékletét, ami az ott dolgozó munkaintenzitását, közérzetét rontotta. Több esetben előfordult rosszullét és üzemi baleset. A beépített elszívó ventilátor javította, de nem kellett mértékben a hőmérsékleti viszonyokat. A feladat az, hogy a gépek kezelőterében a hőmérséklet nyáron is megközelítésként azonos legyen a külső hőmérséklettel. A három üzemi gép 16 000 m³ levegőt szállít óránként a terem felé a szabadba. Ez azt jelenti, hogy a terem levegője megfelelően cserélődik. A probléma ott mutatkozott, hogy a légcserének nem egyenlő. A terem bizonyos részén — a beáramló

Szépség és harmónia

Gunarason jártunk

Eredetileg úgy terveztük, hogy Egerbe szervezzünk két-nappos kirándulást, de szállás hiánya miatt a tervünket meg kellett változtatni. Hosszas fontolgatás után úgy döntöttünk, hogy valamelyik közeli fűrdőhelyen váltjuk el közösen a hétvégét.

A kirándulás napjának reggelén a szokásommal valamivel korábban ébredtünk, hogy időben érkezünk a gyülekezés helyére. Izgalomtól és örömtől sugárzó gyermekarcok vettek körül bennünket. Úgy látszik, hogy ma jó időnk lesz,

mondták többen is, mire valaki közbeszólt, hogy nyugtával dicsérjük a napot. Utunk célja a dombóvári Termál fűrdő (Gunaras) volt. Egyórás utazás után érkezünk Dombóvárra. A délkelet-dunántúli dombvidék természetközéppontját képező Kapos folyó mellett terül el Dombóvár, rendezett utcával, világos tereivel a Termál-fűrdő és környékével egyik legfejlesztetlenebb délkelet-dunántúli város. A hétvégi üdülőtelep és termál-fűrdő Dombóvártól mintegy másfél kilométernyire helyezkedik el. A környék szépségét, harmóniáját emelik a sokszínű, gombaként kinövő hétvégi házak is.

Megérkezésünk után a strand területén lévő vendéglőben rendeltük meg az ebédet, de mivel szándékunkat nem előre jelentettük be, ezért csak 14 óra tudtuk fogadni bennünket. A rendkívül nagy és szép park egyik sarkában telepítettük le és ki-kidre szert tölthette el a napot. A strand területén egyébként nemcsak melegvizet, hanem sportmedence is van, így mindenki igénye szerint fürödhet, és mivel valóban verőfényes, ragyogó, napsütéses időnk volt, a napfürdőzők is kedvük szerint sültekérezhettek.

A víz egyébként gyógyítási célokra is alkalmas. Elsősorban mozgásszervi bántalmakban szenvedők részére javasolt. Használható a víz ivókúrára, gyomor- és epebántalmak esetében. Különösen hasznos gyomorsavtútelenségben szenvedőknél. Fluorid és kalcium tartalma folytán bizonyos fogkiválasztást megelőzni.

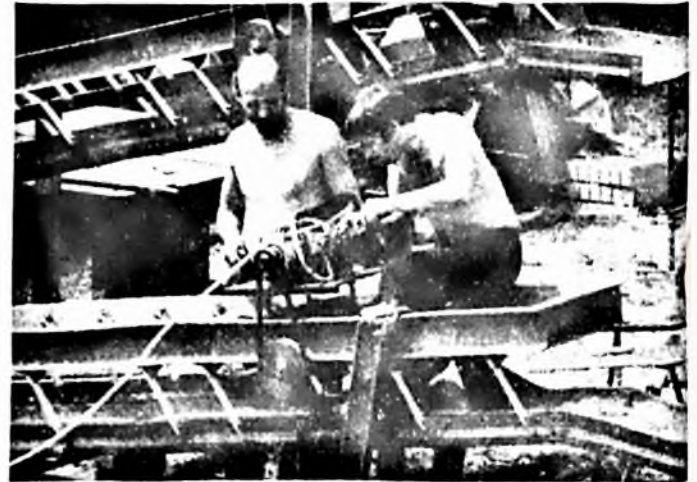
A környezet, a termál-fűrdő és valamennyi létesítménye jó benyomást keltettek és valamennyiünknek kellemes szórakozást, felüdülést és pihenést nyújtott.

Cserpes Károlyné

NYÁRI TMK

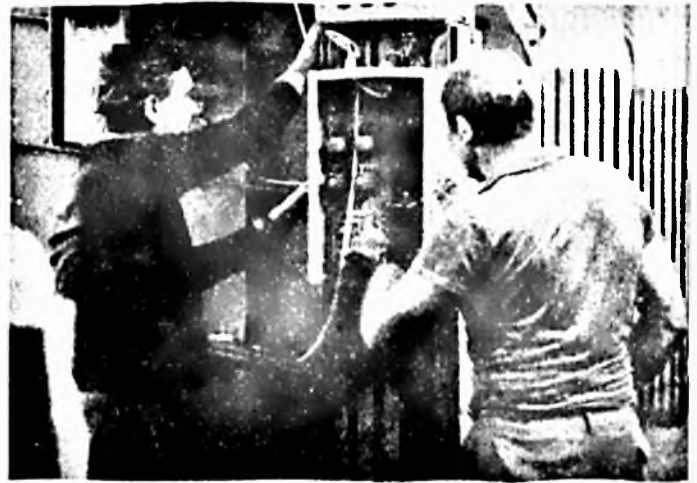
Piszár János, a pneumatikus kuplungok szerelése közben.

Az új rázócsatoma kipróbálása, a végleges bekötés előtt.

Lórenc János pótkotórészt készít, az egyik dohányvágó géphez.

Északi József és Cserba Ferenc beállítja a KT 400-as automatikáját.

Ar László, munka közben a diszpacser központban. Nagy László képriportja

„Komolyabb munkára számítottunk”...

Diákok a gyárban

A Vegyipari és a Vegyigépezési Szakközépiskola első évfolyamot végzett diákjai közül heten a vállalatnál voltak nyári szakmai gyakorlaton. Egy hónapon keresztül kölcsönösen megfigyelték a gyári munkát. A vállalatok, intézmények nem várnak nagy eredményeket, megfeszített munkát a gyakorlatos diákoktól, de készségesen együttműködnek az iskolákkal, hogy barátkozzanak munkával, jövőjükkel. A hét közül ötén a műszaki osztályon dolgoztak. Utolsó munkanapjukon velük beszélgettem, mi az ő véleményük.

A beszélgetés kezdetén három vannak: Furulyás Sarolta, Felinger Attila és Vidákovics Valéria.

— **Hogyan jöttetek a gyárba?**

— Az iskolában jelölték ki, hogy hová menjünk. Heten jöttünk, mind elsősök, illetve most már másodikosok.

— **Volt-e elképzelésetek a gyári munkáról?**

— Mi vegyész szakosok vagyunk — mondja Attila, — azt gondoltuk, hogy laborba fogunk dolgozni, de a műszaki osztályra kerültünk. Azért volt itt is érdekes munka. Legszívesebben fényképeztünk.

— **Először dolgoztatok nyári szünetben?**

— Nem, voltunk már Grécpusztán szilvát, barackot szedni.

— **En ötödik osztálytól rendszeresen az Univerzum szövetkezetnél dolgoztam. Galléremévitőt vasaltam — mondja Sarolta.**

— **Az iskola figyelemmel kísérte munkátokat?**

— Igen! Egyik technikus tanárunk jött be a gyárba, de

csak egyszer... Abban az időben kevés volt a munkánk, ünatkoztunk. Később már volt mit csinálni.

— **Mi volt a munkátok?**

Vallj kap szót a többiekől. — Iratokat, rajzokat válogattunk és fényképeket csináltunk. Még újítottunk is! — kis-sé meglepődtem. — Ne vegye komolyan, ez csak tréfa, ugyanis tréfas címlízeket terveztünk.

— **Az osztály dolgozóival milyen volt a kapcsolat?**

— Hű, az jó volt. Nagy László mindig elmagyarázta amit rájzolt, hogy megértjük.

— **Mit hallottatok a cigarettagyártásról, volt-e valamilyen elképzelésetek?**

— En tudtam, hogyan készül a cigaretták, anyukám négy évig dolgozott a gyárban — mondja Sarolta.

— En nem is gondolkoztam rajta, inkább a labor izgatott — folytatja Valli. Dél körül jár az idő, nekik most munkaidő és munkaviszony vége. Most jött be Lesnyik Izabella és Kovács Judit. Ők a TMK-irodában dolgoztak. Úgy tünik, itt van a találkozó. Munkaidő végén általában együtt mentek el, de reggel is megvárták egymást.

— **Előfordult-e, hogy valaki később?**

— Nem, senki sem később el közlünk. Erre vigyáztunk.

— **Mit csináltatok munkaidő után?**

— Juci és én eljártunk Orfűre és kétnaponként Harkányba esti fürdőre — kezdte Izabella.

Sarolta idejét lefoglalta a lövészet. Szerda kivételével minden nap a kisállomás mögötti lőtérrel találhatták meg.

Attila Szökédről járt be, így szabad idejének fele utazással telt el, ami idő maradt, azt kerékpárra nagyjavításra fordította. Ezután lesz rá nagy szüksége.

Vall elmondása szerint a „Kossuth strasszen” érzi jól magát. Sok érdekeset lehet látni, csak nyitott szemmel kell járni. A minap egy cigánykasszony jósolt neki a szeméből. Hogy mit, azt nem tudom meg, nem mondja, csak arca pirulásától sejttem.

— **Összességében milyen benyomással mentek el a gyárba?**

— Lehette jobb is. Nem így képeltük el, laborba szerettünk volna menni — volt az egybehangzó vélemény.

— Tudjuk, hogy nem sokat dolgoztunk, de ettől függetlenül elég kevés „fizetést” kaptunk. Két forint volt az órabér, így négy hét alatt 186 forintot kerestünk.

— Szívesen dolgoztunk volna többet, akár főnt a termelésben is, ha több pénz kapunk.

— **Jövőre visszajöttök-e?**

— Igen, ha lehet visszajövünk, de szeretnénk sokkal komolyabb munkát végezni és ha lehet olyat, ami szakmánkba vág.

Fészkelődnek, macorognak, már mennének. Az ő vakációjuk csak most kezdődik.

— **Hol töltitek a szünetet?**

— Jutkával elmegyünk Szegedre és a Balatonra — kezdte Izabella.

En az Expressel megyek még Kievbé — egészíti ki Jutka...

Gábor József

BALESETI MÉRLEGÜNK

Kevesebb, de súlyosabb sérülések történtek

Az első félév befejeztével elvégeztük a baleseti helyzetünk féléves értékelését is. Nézzük először is a statisztikai adatszolgáltatás alapját képező számokat:

Év	Baleset száma	Kiesett nap száma	1000 főre jutó baleset száma	1000 főre jutó kiesett m.-nap száma
1975. I. f. év	7	338	9,26	447,51
1976. I. f. év	6	129	7,74	166,45
Index%	85,71	38,16	83,58	37,19

A vállalatok munkavédelmi versenyében az ezer főre számított adatok a mérvadóak. Ezek a számok igen kedvezőek, de teljes képet, érzésem szerint csak akkor nyerhetünk, ha egyazon körülmények között vizsgáljuk a két félévet. Ugyanis az 1975 első féléves adatában az 1974. január 25-én (I) történt Visontai József által el-

szennedett üzemi baleset kiesett napjai is szerepelnek, míg az 1976. I. féléves adatból ez már hiányzik a sérült rokkantsági nyugdíjba tétele miatt. Ha a korrekciót elvégezzük, akkor a 39,5%-os mutatónk 67,29 százalékra változik.

Ösztályonként értékelve a baleseteket, a következőket kapjuk:

	1975. I. félév		1976. I. félév	
	Baleset sz.	Kiesett m. nap sz.	Baleset sz.	Kiesett m. nap sz.
Előkészítés	—	—	1	6
Gyártás	1	33	3	44
Csomagolás	—	—	2	51
Papírosztály	1	71	—	—
Szerviz-műszak	—	—	—	—
Karbantartás	—	—	—	—
Anyagmozgatás	1	187	—	28
MEO	—	—	—	—
Gondnokság	1	7	—	—
Munkaügyi osztály	3	40	—	—
Összesen:	7	338	6	129

Az előkészítési osztályon Orsós Tibor előkészítési anyagmozgatásával történt baleset négyhónapos munkavisszony után, olyan munkafolyamat közben, amit az eltöltött idő alatt naponta számtalanszor végrehajtott már. Az történt, hogy az ún. „berázóhelyre” molnárkocsival telt egy bálát szett a már előzőleg odaállított bálára kellett volna felraknia. Az emelést úgy akarta végrehajtani, hogy a bála keskenyebbik oldalára állt, a bálaemelő kampójával a bála hosszirányában „nagy fogást” vett. Ezt a fogást a göngyszer nem bírta el, s emelés közben elszakadt, lábára esett, zúzódást szenvedett.

A gyártási osztályon a három baleset figyelmeztetésül szolgál, már azért is, mert Csák Erzsébet 35 kiesett munkanapos balesete már a súlyosabbak közé sorolható. Ovele az történt, hogy az I. sz. MAFI gép szenes-garat alsó darabolókészénél a közszűrőrongót a tengelyvégén jobb kéz mutatóujjával próbálta a körkéshez nyomni. Erről az ujjja lecsúszott és a forgó körkés súlyosan megsebesítette jobb kezének hüvelykujját... A vizsgálat bebizonyította, hogy a gép, közszűrőkorong állító szerkezete hibátlanul működött!

Ezt a balesetet időben megelőzte Vajai János gépmester üzemi sérülése, amely szintén az I. sz. MAFI szenes-garatának alsó darabolókészénél történt. Közvetlen a késcsere után a gépmester a közszűrőtengely dőlésszögét állította be az erre a célra szolgáló állítócsavarral, s elforgatásakor a jobb kezének gyűrűs ujjja elérte a forgó körkést. Jobban kellett volna figyelni!

Nem tudjuk még kiesett munkanapokban kifejezni Horváth Mátyásné június 30-án történt balesetét, mely a 13. sz. MAFI gépen történt, de sérüléséből ítélve hosszabb idejű felgyógyulásra számíthatunk. Idezem a sérült szavait a balesetről: „A MAX V. filterfelrakógépen a feleződobra felragadt egy filterdarab. Ezt akartam leszedni a forgó dobáról. A dob alsó, nyitott felén benyúltam a gépbe. A feleződob a jobb kéz mutatóujjamat elkapta és a vizsgáldobhoz szorította. A vizsgáldob a jobb kéz mutatóujjamat első ízét erősen megsúzta.”

Tipikus mozgó gépbe nyúlás! De itt érdemes egy kicsit elgondolkozni azon, hogy a gépvezetőnek miért így akarta

elhárítani a hibát? Nem ismerem a gépbonyvírási tilalmat? De igen. Am észébe jutott, ha leállítja a gépet, így egy-két perccel több lesz az állásidő, kevesebb a pénz. Pedig kevesebbe került volna, mint a téppénc okozta keresetkiesés!

A csomagolási osztályon is mindkét baleset az úgynevezett „munkagép” csoportba tartozik. Szalisznyó Sándorné a 6. sz. SKODA B18-as szállítókosaróra felragadt filtervágó get akarta eltávolítani. A gépet leállította és a stop-gombbal még magát biztosítani is akarta, de — félre nyúlt. Eredmény: gépmester szedte szét a gépet, belső zúzóadások, nyolc nap téppénc. És mindez a délutáni műszak befejezése előtt 49 perccel. Ez bent van abban az időhatárban, amelyet a munkavédelmi szakirodalom balesetveszélyes zónának nevez, azaz a munka befejezése előtti 1—1,5 órában, amikor a dolgozó akarva-akaratlanul, gondolatban a távozással, a munka utáni teendőkkel kezd foglalkozni és a fáradtság érzete is a legnagyobb.

Ez a balesetveszélyes idő a munka megkezdése után valamivel hosszabb ideig tart. Példaként Szabó Lajosné gépmester esetét említjük, aki déli-előtti műszakban alufólia befejezése közben szenvedte el a 43 munkanap hiányzást eredményező sérülését. A balesetről a sérült a következőket mondta:

„A 6-os gépen alufóliabefűzést végeztem a II-es garatnál. A fóliakész előtti terelőlap a gumigörgővel le volt hajtva. A fóliát a műanyagörgőre szorítva bal kézzel töltöttem a vágókéshez, jobb kézzel pedig a terelőlapot felhajtottam. A terelőlap éles szélé hozzáért bal kezem mutatóujjához, megijedtem és a kezem kitért a gépből. A rántás következtében a terelőlap leszakította a mutatóujjamat a körmöt és az első izmot is megromosította. A gép egész ide alatt állt, közelében nem volt senki, aki megindíthatta volna.”

Az anyagmozgatásnál 1975 első félévében szereplő 187 kiesett nap közül 151 még az 1974. évben történt balesetből adódott, így a fennmaradó 36 napot kell párhuzamba állítanunk az 1976. I. féléves adataknál feltüntetett 28 nappal szemben, ami szintén áthúzódó az 1975. évről. Ez a baleset munkafegyelmi vétségéből adó-

dott és 1975. november 28-tól 1976. február 3-ig tartott, összesen 55 kiesett munkanapot vett igénybe a törött kéz rendezője.

Szándékosan nem említettem meg azokat az osztályokat, amelyek baleseteiket csökkenték, vagy azonos szinten tartották. Mivel e cikk azért íródott, hogy a bekövetkezett baleseteken keresztül próbáljunk rávilágítani azokra a baleseti forrásokra és veszélyekre, amelyek nálunk tipikusak és a sérülések leírásából merítsünk példát arra, hogyan nem szabad dolgozni!

Magyar Miklós

Első félév

Tervtúlteljesítés 3,7 százalékkal

Társadalmi-gazdasági fejlődésünk meggyorsításának fontos feltétele, hogy lényeges előrelépés és folyamatos fejlődés következzen be a teljesítmény követelményekkel kapcsolatos vállalati gyakorlat, illetve a munkaszervezés és követelmény meghatározása terén.

A különböző teljesítménykövetelmények széleskörű alkalmazása elengedhetetlen feltétele a munkafegyelm javításának, a munka szerinti elosztás elve általánosabb érvényesülésének is. Ennek megfelelően — vállalatunk is megtette az intézkedéseket. 1975-ben felfeltűnt a feltételeit, hogy az 1976. évi átszervezés után megnövekedett követelmények is teljesíthetők legyenek. Dolgozóink megértették, hogy a

bérek emelését a munka racionális megszervezése, a létszámgazdálkodás hatékonyságának növelése teszi lehetővé és döntő fontosságú a nagy teljesítményű gépek és gépsorok kapacitásának jobb kihasználása.

Ezt tükrözi, hogy még 1975. I. félévi cigarettatermelésünk 2730 118 ezer volt, ez a szám 1976. első félében 3 067 602 ezerre nőtt. A normához viszonyított vállalati teljesítmény 1975 I. félévében 102,5%- volt, 1976 I. félévében megemelt követelménnyel is 103,7%-ra alakult. El kell érni, hogy a következő félévben is hasonló hozzáállással még jobb eredményt érjünk el, a dolgozók és vezetők összefogásával.

Tófeji István

HALVÁNYZÖLD HEVESI, RÓZSASZÍN VIRÁGGAL

Pécsi dohánytörők Faddon

Egyszerűen nem értem. A Tolna megyei Miskén tavaly tizenöt hektárnyi területen beszántották a dohányt. A helyi közös gazdaság vezetői inkább hagyták veszendőbe menni a korábban végzett munkát, s mindezt azért tették, mert nem találtak munkáskezeket, akik elvégezték volna a dohánytörést. Azt hiszem a miskai példa is elegendő annak bizonyítására, hogy sajnós még nincs minden rendjén a dohánytermesztés terén. Ennek ékes bizonyítéka, hogy a munkaerőhiány miatt a Pécsi Dohánygyár kizserei a nyári nagyjavítás ideje alatt egy héten át dolgoztak Faddon, ahol aljlevél törést végeztek.

Adler Péterrel, a Dunántúli és Duna-Tisza közli Dohánytermelői Vállalat faddi beváltó üzemének helyettes vezetőjével az egyik túsorkeretes szárító mellett találkozom. Készen jegyzi meg, hogy az elmúlt öt évben a felére esett vissza a környéken, a dohánytermesztő terület és ugyanennyivel csökkent a dohánynyal foglalkozó gazdaságok száma is.

— A termelészövetkezetek inkább „paprikáznak” amit mi is megérünk oly módon, hogy a szezon után szárítóinkba tűszernek való tűzréteket aggattunk... De ennél sokkal inkább érezzük a munkáskéz hiányát.

A dohánybegyűjtő telep, jövőre lesz száz éves; egykoron az Osztrák-Magyar Monarchia majd a Magyar Királyság Dohányjövődek tulajdona volt, amely szebb napokat is megélt. Ma mintegy 150 hektárról hordják a tizenegy szárítóra a hevesi és a kerti dohányt. A termelészövetkezetek dohánytermesztő területe 120 hektár, a többin 28 magántermelő osztozik. A hevesit 102 hektáron gazdálkodnak. Az előzetes becslések szerint ötezer mázsa cigarettának valót szeretnének begyűjteni: de az időjárás közbeszólt, miszerint nyolcszáz mázssal kevesebb dohány terem a homokos talajon. A szezon egyébként az aljlevélzet törésével kezdődik, amit az

anya- és hegylevelek törése követ. Utóbbi már belenyúl a késő őszbe, nem úgy mint az aljlevelek szedése, amit tizenöt kiszes vállalt Pécsről: Arányosi Béla, Bánkúti Zsuzsa, Bedő Mária, Csák Erzsébet, Deutsch Katalin, Etzl Lászlóné, Gasteiger Hilda, Nagy Mária, Nagy Teréz, Schwarz Katalin, Szöllösi Gyöngyi, Takács László, Tornai Izabella, Tóth Rozália és Trischler József.

A többzernyi, homokos talajba kapaszkodó halványzöld dohánytörők alig kilométernyi távban vannak a telep-

mégis: más a környezet, a munka amit végzünk. Ebben is van romantika. — fűzi a szót Nagy Mária. Majd eképp folytatja. — Félig-meddig önálló vagyunk, a reggelről a srácok gondoskodnak. Igaz a tej mellől elfeledkeztek a kenyérről, továbbá az sem lenne utolsó dolog, ha a ruháinkat szekrénybe tehetnénk. De ez az első tábor a faddi beváltóban...

— És szinte valamennyiünknek. Most legalább megtudjuk, hogy milyen a zöld dohány — szól közbe Csák Erzsébet.

től. Nagy Mária és Bánkúti Zsuzsa már kiért a sor végére. Am bármennyire is marasztaló, a rózsaszín virágot bontott harminc hektárnyi ültetvény, a déli harangzó sem elhanyagolható.

— Hét órakor kezdünk. Eddig harminc mázsa aljlevelet szedtünk, ami fejenként két mázsa teljesítménynek felel meg. Az itteniek sem törnek többet mint naponta 3—4 mázsa személyenként: tehát nem kell szégyenkezniük.

— mondja Bánkúti Zsuzsa, aki a többiekkel együtt először vesz részt ebben a munkában. — Kicsit citerázunk a lábaink, érezzük a derekunkat, de

Gasteiger Hilda KISZ-titkár, eképp reagált:

— A tröszt felhívására önként vállaltuk ezt a munkát. Mázsánként negyven forintot fizet a termelészövetkezet a levélért, s az igazgatónk megígérte, ha becsülettel elvégezzük amit vállaltunk, napidíjon felül prémlumot is kapunk...

Nagy Teréz búcsúzóul még megjegyzi: „Nem törtem még dohánylevelet, de mindenképp kettős haszonnal jár. A dohányfonás után ezt is megtanultam. És miért ne mondhatnám már csak viccből is, hogy az Adrián nyaraltam...”

S. Gy.

Dohányos hírek

innen-onnan

A svájci orvosok javasolják, hogy az új betegség- és balesetbiztosítási törvény pénzügyi alapjául rójanak ki pótdót a dohányzásra. Miután az országban évente 290 millió svfr. értékű dohányárt szívnak el, ennek egy ezreléke — 290 millió jelentős tétellel járulna hozzá a biztosításhoz. Rámutatnak arra is, hogy Svájcban a dohányadó tétele igen olcsóny: 38%-a az eladási árnak.

Nem járt sikerrel a német dohánygyárak elgondolása, hogy a külföldi vendégmunkások részére hazai cigarettamárkákat gyártanak és hozzanak forgalomba. Így az olaszoknak a Mazonale Filtro, Bat és Colombo, a Zenit és a Lido készült, a törököknek pedig az Efes. A forgalom azonban minimális maradt — havi ötmillió kelt el (az egész nyugatnémet eladás kb. havi 10 milliárd volt).

Ez arra mutat, hogy a munkások megkedvelték a német márkákat, s előnyben is részesítették azokat. Ugyanakkor Nyugat-Németország dohányzói havonta 30—40 millió importált Gauloises-t és Gitanes-t szívnak el. (Die Tabak Zeitung.)

A dohányzás ellenségei nagy szervezetben egyesülnek: az angol ASH (Action on Smoking and Health) és az amerikai NCSH (National Clearinghouse for Smoking and Health) közösen indítanak harcot a dohányzás ellen, értesítéseiket kicserélik és taktikájukat összehangolják.

Az amerikaiak jelentős sikereket könyvelhetnek el. 1950-ben a felnőtt férfiak 60%-a dohányzott, ma már csak 42%-a. Ha ezt Angliában is elérhetnék, úgy az évente 20 000 ember életének megmentésével járna.

Igaz ezzel szemben, hogy mindig több nő kap rá a cigarettázásra. A másik tünet: a tényleges dohányzók 70%-a megpróbálta már egyszer-kétszer, hogy szakítson ezzel a szokással, ez azt mutatja, hogy a veszélyességre való figyelmeztetés nem eredményes.

A „De ha már muszáj cigarettáznál...” jelszavú kampány viszont arra irányul, hogy csökkentés a káros hatásokat: újabb egyezmény értelmében a cigarettás dobozokba rövid felvilágosító, összefoglaló szöveget helyeznek el. (The Guardian.)

A Lausanne-i egyetem (Svájc) kutató intézete nyilvánosságra hozta — sőt reklámozta — egy olyan cigarettát előállítását, amely a benne levő rákkeltő anyagok hatékonyságát legalább a felére csökkenti.

Mint hogy a közönség körében az a hiedelem terjedt el, hogy az új találmány hivatalos szervek támogatását élvezi, az egészségügyi hatóságok kijelentették:

— a kísérletek nem újak, hanem már egy évtizedet folynak;

— lényegük, hogy a dohány előzetes kezelésével bizonyos kátrány-anyagok 15 százalékkal csökkentek ugyan, de egyéb hatás nem mutatkozott;

— az ellenszerek vannak mérgező mellékhatásai is, és így az egészségre káros is lehet. (Neue Zürcher Zeitung.)

TALLÓZÁS KÜLFÖLDI LAPOKBÓL

Japán:
a High-Light halála?

Japán rohamos gazdasági fellendülése és a cigaretta fogyasztás emelkedése olyan problémákat állítanak a japán dohánymonopólium elé, mint amilyenek minden gyorsan fejlődő kapitalista országban fellelők. Ezek: a dohánytermelők számának a csökkentése, a termelés visszaesése, dohánykivitel korlátozása és nagyobb behozatal.

Öt év alatt, 1968—1972. között, 309 000-ről 171 000-re csökkent a dohánytermelők száma: 83 000 hektárról 63 000 hektárra a dohánytermő terület.

A japán dohánymonopólium arra a következtetésre jutott, hogy ezt a folyamatot nehéz feltartóztatni. A gyors iparosítás következtében a vidéki városokból is a gyárakba tudólnak a mezőgazdaságban dolgozók, ezért a paraszt-gazdaságok többségében csak nők és öregek dolgoznak.

Kínából is

Mindazonáltal erőfeszítéseket tesznek: a felvásárlási árak emelésén kívül a monopólium biztosítást köt a termelőkkel a természeti csapások ellen, alacsony kamat mellett bocsátja a területeket rendelkezésre. Ennek célja, hogy elősegítse a gépesítést és a termelőszövetkezetek, valamint a termelőszövetkezeti csoportok megalakulását.

A termelés növelésére irányuló törekvéssel párhuzamosan a monopólium az export egyensúlyát kívánja megteremteni és az import ösztönzésére törekszik.

Az export nem nagy (öt év alatt nem állott 6500 tonna felett), a belföldi termelés nem elégíti ki a cigaretta gyártás szükségleteit sem, és irányzata csökken.

Ezzel szemben a dohányimport, ami 1963-ban kissé több volt 27 000 tonnánál, 1971-ben 45 000 tonnára emelkedett, 1972-ben (előzetes adatok szerint) 60 110 tonnát ért el.

A dohány behozatalán belül nő a keleti dohány aránya: 1972-ben az importnak 27 százaléka volt (1968: 5400 t.). 1972-ben a keleti dohány 12 százaléka Bulgáriából eredt. Az import mennyiség növekedésével egyidőben nőtt a Japánban dohányt szállító országok száma is. Kezdetben az Egyesült Államokból, Görögországból, Indiából, Rhodésziából és Törökországból vásárolt; ma 20 országból. Legújabbán bedílt a sorba Kína is, dohány- és cigarettapróbamennyiségekkel. Mivel Kínának nagy szüksége van japán árucikkekre, várható, hogy ez a kivitel gyorsan megnövekszik.

Cherry

Japán a világ egyik legnagyobb cigarettagyártó országa; negyedik helyen áll az Egyesült Államok, Kína és Szovjetunió mögött. 1973: 254,3 mrd, 1972: 256,3 mrd darabot gyártottak (1971: 228,5 mrd, 1970: 221 mrd), amiből 252,3 mrd darab, azaz 95,5 százalék filteres. A cigaretta behozatal 1962-ben 1,7 mrd. Annak ellenére, hogy a dohányzás elleni mozgalom Japánban nem öltött olyan méreteket, mint az Egyesült Államokban, mégis 1972 augusztusától a behozott dohányárura ráírják a következő figyelmeztetést: „Ne károsítsa egészségét, dohányozzék kevesebbet!” Előrejelzés szerint növekedni fog

Bolgár fiatalok
gyárunkban

Bolgár fiatalok húsz fős csoportja látogatott el gyárunkba július 26-án. A vendégeket a KISZ-szervezet tagjai fogadták.

Miután megismerkedtek a gyár történetével, jelenével, megtekintették a technológiai folyamatot, mely kérdések özönét váltotta ki belőlük.

Kiderült, hogy mindannyian testvérvárosunk, Szliven lakói. Középiskolások, akik nyári szünetjük egy részét hazánk egyik építőábrában töltötték. A kéthetes munkaidőszak után egy hetet Pécs város megismerésével tölthettek. Beszélgetésünk során minduntalan visszatértek a cigaretta gyártására vonatkozó kérdések, hiszen még sohasem jártak dohánygyárban.

T. L.

(Bölgarszki Tjutjun)

Múzeum a dobozban

Angliában a számos ipari múzeumban egész vasúti szerelvények, hatalmas gépek, ipartörténeti emlékek találhatók sőt, egy London környéki helyen egy egész korabeli gyár — mint kiállított tárgy: A pécsi Dohánygyárban is van egy ilyen múzeum — egy dobozban „lakik”. A szűkös helyen lévő, de nagyon értékes gyűjtemény a szervezési osztályon, az egykori óvoda egyik szobájában van. Kissé szomorú, hogy csak egy ember elhatározása, gyűjtökdéve, kitartása révén maradtak fenn ezek a már most is, de néhány év múlva jóval érdekesebb tárgyak, cigarettaklisék.

— Úgy tudom, Nyírbátorban van egy múzeum — mondja a gyűjtő, Krómi Károly, a szervezési osztály vezetője — de a klissék ott is alig gyűjtik. En tizenhat éve kezdtem el, mikor leállt a légymányosi gyár, és egy barátom hozott néhányat. Akkor a légymányosiak megígérték, hogy klisségyűjteményüket elküldik, azóta se került ide. Aztán abbahagytam ezt is, mint a bélyeggyűjtést.

Hangjában kis keserűség bújkál, de hiába kérdezem, nem akar magáról beszélni, a gyűjtemény a lényeg, mondja. Mária rakja elem a fémkártyákat, meg egy másik dobozból a lenyomatokat: papírral kitömött cigarettahüvelyen színpompás minták, szövegek. Híres, eddig csak olvasmányokban látott nevek röpködnek, s most a valóságban is látható pl. a Luxor, fölülte csillag és félhold. A Karaván papírján barna teve baktat, fölülte kék a felirat. Itt van a jubileumi, 1948-as Kossuth, meg a szín-

tén 1948-as londoni olimpia tiszteletére kiadott klissé. A Hunnia a negyvenes évek leg-híresebb cigarettája volt, ma már csak a neve él.

A következő cigarettán mint-ha macskakaparás lenne: egy autogram, Apor Istváné.

Horthy-ista politikus volt báró Apor István — mondja Krómi Károly. — Akkor még divat volt a vendégeket saját, házi cigarettával kínálni. Bement a Dohánygyárba, rendelt egy tételt, mindegy hogy milyen felirattal. Egyetlen feltelete volt, hogy izlésromboló, erkölcsrontó szöveget nem nyomtathattak.

— Ez a speciális, saját cigarettafelirat ma is rendelhető?

— Azt hiszem nem. Egyrészt már akkor is tizeszer tételt kellett rendelni, tehát ma jelentős összegbe kerülne, másrészt pedig a futószalag-terelés sem teszi lehetővé. Ezekből az „egyéniekből” van ám még másféle is: itt egy fajta, főhercegi család használatára, látható rajta a háromkoronás címer. A Kaposvár feliratú a somogyi főispán rendelte, bizonyára a „reprezentációs keretből”. Volt aztán Zala-vármegye is, de azt meglovasították.

Sárikáról mesél, volt egy ilyen feliratú cigarettája, az is eltűnt. Évekig gondolkodott, ki volt ez a Sárika, de sajnos kideríthetetlen. Lehetett a család kisgyermeké, a méltóságos úr barátnője, vagy akár egy ló is. Nem tréfa: itt van előttem egy Ramzesz márkájú cigaretta — de sokat olvastam, hallottam, hogy „a kegyelmes úr szemében nékül biccentett, majd monogrammos tárcájából elővett egy illatos Ramzeszt” — ez a

Egyéni első helyezett: Morscher Jánosné és Takács Sándor

Százötvenen
a löállításbanA csapatversenyben
a „Mező Imre” és a „Tyereskova”
brigádok az élen

Remesz azonban más feliratot visel, Kincsem, a magyar csodoló nevét.

— Melyik a gyűjtemény leg-
régibb darabja?

— Ez a kettő — mutatja a Hunniát és a Drámát. — Mindkettő a huszas évek legelejéről való. A Drámának azért van ilyen furcsa neve, mert görög megrendelésre készült; A Dráma egy görög tájfajta dohány elnevezése.

— Térjünk vissza mégis arra a kérdésre: miért hagyta abba a gyűjtést?

— Ötvenhét körül cigarettákat gyűjtöttem, azt is abbahagytam, felosztattam a készletet. Minek gyűjtsek, ha az ipart nem érdekli?... Úgy tudom, hivatalból fértesznek a gyártmánytábla mellé a címjegyzéket, de hol van ez, hol látható?

A klissék lassan visszaköltöznek a papírdobozba. De előkerülnek még különös furcsaságok — mint kiderül, Krómi Károly szinte mindent gyűjt, ami a dohánytermeléssel kapcsolatos. Van itt préselt mini-dohánybála, Modiano és Diadal cigarettapapír, otthon még pár darab cigaretta, melyek persze már nem szívatják el, kikezdték őket a dohánybogar.

A gyűjtő harminchárom éve dolgozik itt. Még jöghalagató korában került ide, kis pénzkeresésre, aztán az utolsó szigorlatot nem tette le, azóta is itt dolgozik. S abból, amilyen gondallal rakja vissza otthonukba a klisséket, joggal remélhetjük, hogy szavait csak a szomorúság sugallta, a gyűjtést nem hagyja abba. Hisz valakinek csinálnia kell...

Szántó Péter

Az 1976-os év várható termelési rekordja mellett a szocialista brigádok ismét helytállással bizonyították létjogosultságukat. Az idei lövészversenyen résztvevők létszáma közel duplája a tavalyi, vagy az 1974-ben versenyző brigádtagnak és brigádon kívülieknek. A szocialista brigádok megértették és magukavé tették a gyári „Komarov” lövészklub által kiírt verseny célját, mely a következő volt: „Szocialista brigádok vállalásainak teljesítése, a tömegsport fejlesztése”. A verseny lényege tehát nem a „mesterlövészek” versengése és azok keresése, hanem minél szélesebb tömegek mozgósítása a honvédelmi nevelés érdekében.

Gyárunk 30 szocialista brigádja közül 24 választott a versenykiírásra és adta le 49 csapat és az egyéni versenyzők nevezéseit. Külön dicséretet érdemelnek a „Vörösmarty”, „Május 1.”, „Szerviz”, „Kossuth” és a „Béke” brigádok, amelyek a versenyekre a legtöbb brigádtaggal jöttek el.

A lövészversenyek június 18-tól július 20-ig tartó időszakában 152 fő lötte le a kötelező versenyszámokat. A női és férfi csapatok létszáma 3 fős volt, és megegyeztek a versenyszámok is. Csak a szocialista brigádok tagjai indulhattak csapatversenyben, míg a brigádon kívüliek egyéni versenyben állhattak rajthoz. A csapatokban

indulók eredménye beszámított az egyéni versenybe is. A csapatban és az egyéni indulók helyezéseit a kispuskával és légpuskával lött köregek összege adja. A versenyt követő értékelés után az eredmények a következők:

Női összetett csapatversenyben első helyezett: „Mező Imre” brigád (217 kör: Zádori Ilona, Mati Gyuláné, Hahn Erzsébet).

Második helyezett: „Tabak” brigád (193 kör: Morscher Jánosné, Révész Sándorné, Gréger Miklósné).

Harmadik helyezett: „Május 1.” brigád (185 kör: Takács Sándor, Nagy Károlyné, Schlesz Sándorné).

Férfi összetett csapatversenyben első a „Tyereskova” brigád (397 kör: Józsa Antal, Juhász Benedek, Gaál Sándor).

Második helyezett: „Szerviz” brigád (366 kör: Varga Károly, Békefi Ernő, Kovács János).

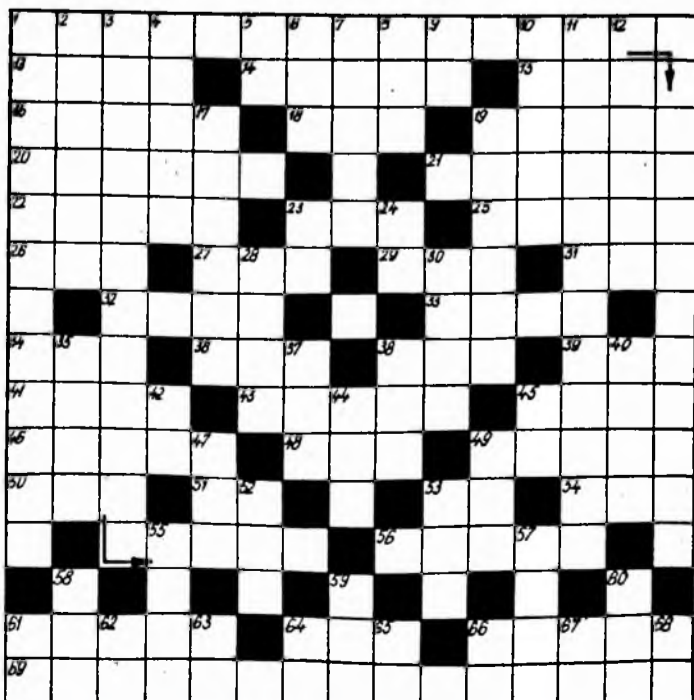
Harmadik helyezett: „Kossuth” brigád (301 kör: Gáspár János, Nagy Csaba, Hirth Tamás).

Női egyéni összetett: 1. Morscher Jánosné (120 kör), 2. Zádori Ilona (109 kör), 3. Csák Erzsébet (73 kör).

Férfi egyéni összetett: 1. Takács Sándor (131 kör), 2. Varga Károly (148 kör), 3. Józsa Antal (144 kör).

Az eredményhirdetésről és a díjak átadásának időpontjáról a brigádok értesítve lesznek.

T. S.

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. A megfejtés első része (zárt betűk: Y. E. É. S. T.). 13. A Balatonba ömlik. 14. Hivat. 15. Megfog. 16. Kétszél. 18. L. O. N. 19. Arab tenger része. 20. Rájegyzem. 21. Kocsi (-). 22. Baranyai helység. 23. Vitéz. 25. Szándékos. 26. A. G. E. 27. Somogy megyei község. 29. Angol helység. 31. Varrószékkel ellátott. 32. Hiányos lóhere. 33. Európai fűvadás. (+). 34. Spanyol urak megszólítása. 36. Becézett Erika. 38. Főzelék-növény. 39. Izesít. 41. Római folyó — a Dunába ömlik. 43. Rák jelzője. 45. Idegen forma. 46. Koreai nagyváros. 48. Nagy edény. 49. Nagy személyekre? 50. Káin része. 51. Létezik. 53. Gyarapodik. 54. ... France. 56. Kotorászik. 61. Osmagygyar Attila. 64. Idegen tagadás. 66. „A dzsungel könyve” farkasvéré. 69. A megfejtés második része (zárt betűk: E. R.).

Függőleges: 1. Szovjetunió egyik népe. 2. Az egyik megyénk. 3. A megfejtés harmadik része (zárt betűk: M. T.). 4. Kevert sárga. 5. E. E. E. 6. Ebédidő. 7. Őrész. 8. Rostnövény. 9. Lát szélel. 10. ...

Teher — Arany János egyik írásában. 11. Átformálások. 12. „Z”. 17. Nagy német költő. 19. „A” ker-ti számszámok. 23. Cigaretta márkája. 24. S. Y. 28. Latin levegő. 30. Izmos. 35. Becézett Orzkár. 37. Énekhang. 38. Tassít. 40. Korrigát része. 42. Ló — népiesen. 44. Nemcsak néz. 45. Görög betű. 47. Levegő. 49. Kézimunkázik. 52. Testrés. 58. A hét része. 55. Faszor. 57. Megegyezés. 58. Vajon járnak rajta? 59. Nemzetközi Olimpiai Bizottság. 60. Női ruha. 61. Teke középe. 62. E. V. 63. Gőzbe mássalhangzó. 64. Nem a szélelni. 65. Személynév. 66. Atomstén. 67. Becézett Edward. 68. Azonosak.

Beküldendő sorok: a vízszintes 1., 69. és a függőleges 3. sz. sorok megfejtései a szerkesztőség címére, 1976. szeptember 10-ig. A helyes megfejtők között jutalomkönyveket sorsolunk ki. Az 1976. július havi számunkban megjelent rajtvény helyes megfejtése: A legtöbb bűnös megtér, csak még vár egy kicsit. Könyvjutalmat nyertek: Hollósi Zoltánné

1081. Budapest, Népszínház u. 40., Pozsgai Károlyné, 7621 Pécs, Kossuth L. u. 53., Marton József 7627 Pécs, Káposztásvölgyi út 3., Kisfalvi Judit 7633 Pécs, Ybl M. u. 5., Mislai Károly 4400 Nyiregyháza, Sóstói u. 49/A.

PÉCSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja
Szerkesztli a Szerkesztő Bizottság
Felölés szerkesztő: Salamon Gyula
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felölés kiadó: Braun Károly

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Felölés vezető: Mollos Rezső